

Womhaj Bóh!

Czytło 9.
28. meje.

Četnik 1.
1891.

Serbske njedzelske łopjenka.

Wudawaju šo kóždy šobotu w Šmolerskej knižničiskejzerni w Budyschinje a šu tam dostacž sa šchwórtlětnu pšchedplatu 40 np.

1. njedzela po šwj. Trojizy.

Luk. 16, 19. 20.

Bože skutki sa naš cłowjekow šu podložł Božeho kralestwa na semi. Te přeršne šmy šebi hacž dotal nadrobno rospominali, nětko reka i pilnosću šo dacž na twarjenje Božeho kralestwa mješ nami. My šami pak šmy te twarške kamjenje; teho dla mamy bješ šamowole a šamolubosće i hamorom Božeho šłowa šwoje myšle a skutki wobrubacž a wobreiacž, šo wscho njerune a nje-pšchihódne, wschě njepočinku a njedostatki wotlecž a derje pšchihotowany kamjen, tworjeny po šnamjenju našeho rózšneho kamjenja Šesom Šhrysta, šbytkny wostanje a šo derje pšchiprawi do Božeho tempła. Teho dla po tym wulžy waznym napominanju šandženeje njedzela k nowemu narodženju i wody a i ducha dženska niž mjenje wazne rospominanje wo našoženju šemškich kubłow.

Bohatstwo a šhudoba, woboje pšchindže wot Boha, woboje pak dyrbi jemu šlužicž, a to bješhe bohaty muž našeho šczenja šapomni. Mjena wón žaneho nima; jow na semi je njetrešne jo šnacž, horšekach njesteji w knihach žiwjenja. „Wón šhodžesche w purpurskej a wot droheho plata drašče a mějesche šo wschědnje derje w krašnym wješelu.“ Šo klinczi lóšchtnje a wješele, někotryžkuli šnadž myšli: Šdy by ty šo tola tež tak derje měl! Šchtož wjele cłowjekow našeho cžaša jako jenicžke žadanje we wutrobje nošy, to je tu dopjelnjene. Šawarbowacž a rošbrojecž, wobšedžicž a wužiwacž, to je hešto a wotšknjeny kónž šwětnych džěczi w kóždžicžkim cžašu, tež bohateho muža w našej historiji. Šso njepřaji, šo je jeho bohatstwo njepřawy mammon był. Wšěcže njeje pšchěš njecžiste šchpekulazije abo šle lichowanstwo, niž pšchěš wuznanje šwojich džělaczerjow abo njedželške džěto šwoje šamoženje dobył, hewał by to našpomnjene bylo. Wšchěš herbštw a dobru warbu je šwoje wobšedženštw dostał. Šakomny tež njebšesche. Š tuteho hrěcha, kotryž lud bohatym ludžom najwyschšcho pšchirachnuje, njemějesche nicž na šebi. Džeržesche na wulki dom a wošebne towarščenja. Wšchekupžow a rjemješlnitow štajesche do žyrobny a šakšlužby, džeržesche šebi wjele cželadnitow a pšcheproschowašche wjele hošczi. Škóždy dženi šjawny wobjed, šłocžane a šle-

borne šudobja, krašne jědže a drohe wina, pšchězo najnowišche mody, najlěpšche drašty w najrjenšich barbach: to bješ jeho žiwjenjeběh, runje kaž to wjele bohatych ludži w městach a na knježich dworach hišcže dženska cžeri.

Šewał nicž? prašcha šo jedyn abo druhi — je dha to njepřawe? Ně, pošluchaj hišcže dale! Šam šezesche tón šhudny Šazarus pšchěd jeho durjemi, teho njeda šahnacž, pošpšchějesche jemu to město a poškla jemu šnadž tam a šem wot drjebjenčštw šwojich hošcžinow. Šon muž mějesche šnadž šamo mjehku wutrobu. Šotom šhonimy, šo na wumóženje šwojich bratrow myšlesche, jako Šbrahama šwojeho Šótza pomjenowašche. Šwón njeje bješ powoštankow cžłowškeje lubosće a bohabojašnosće był. — Šaj mój šchěšcžijano, hewał njeje nicž cžinił a je tola do hele pšchišchoł. Šso njepřaji, šo je hrubny hrěšnik był. Wšesche šwětny cžłowjek, cžujesche šo šny a pošny w šwojim bohatštwje, mějesche šwój lóšcht na šemškich cžělnych rošwješelenjach. Ša Boha ani na wěcžnosć wjele njemyšlesche, njemyšlesche šnadž nicž šleho pšchipóbla, šo tute wazne wěžy šapominašche. Šle to wschak runje bješ jeho hrěch.

My cžłowjekowo njepřawy k temu štworjeni, šo šmy w hor-dosći a knicžomnosći, w šyťosći a pšychi žiwi, šo wot žadosće k wužiwanju šhwatamy. Ššmy ša wěcžnosć štworjeni, šmy bójšleho narodženja. Mješ šmjertnymi hrěchami je jedyn, wjele wobendženy a mało pošnaty, tón reka: Njedžěbliwosć wo wěcžne šbože. Čžinčže, šo wy šbožni budžecže i bojoscžu a še rženjom.

Bóh wjele krašnišchi.

Šhodžach i nalěčom po semi
Šeho pšchu wohladacž,
Wukhwalach ju i šhěrlušchemi,
Čžyžy šo na nej šradowacž:
Šle krašnišchi šy, Božo! —
Wšesche moje wušnacže,
Šajwyschšche šy moje šbožo,
Šhěrlušch mój a wješele!

Czopknych krajow wjatschu krašnosć
 Duch mi staji psched woczi,
 Rajka halle barbow jašnosć.
 Se tam a šwět saronski:
 Ale krašnišchi hačž skutki
 Se jich wulki stworiciel,
 Wón wšmi křwalbu, wón šamlutki,
 Semu dušcha wopor sczel.

Narodnišcža žórkow, rěkow —
 Hory, doły pschecročach,
 Šzerebach tam šrijedž buřow, šchmrěřow
 Čžiřty dnch a womłodžach:
 Ale krašnišcha je ruka,
 Šotraž to wšcho natwari,
 Se to wotšcžen jeno bluka
 Borno Božej krašnosćži,

Morjo šchumicž štyřach w duchu,
 Šróřny ma a potajniřta;
 Šlakn šo! křincžesche mi w wuchu,
 Rajka móž to wulkotna:
 Ale krašnišche je mjeno
 Teho, kiž knjes morja je.
 Mařch strach psched nim? poř'chaj jeno,
 Lubosćž wón šo mjenuje.

Bohladach na krašne, móžne
 Bože džiwny š wječřora,
 Widžach hwěřdne njeřbo nózne —
 A hlóř we mui sawoľa:
 Šiřcže krašnišchi je teho
 Trón, kiž knježi nad nimi —
 Wacžka procha podšlónčžneho!
 Wón ma štoř tež we tebi.

Šak tam budža halle krašne
 Bydľa našchej' šbóžnosćže!
 Ma šwět rjeňšche něřchto čžařne,
 Kiž wón pscheddom njeřba je? —
 Se pař přeni dom tak rjany,
 A rjeňšchemu šo narodžu —
 A tamnym honam powoľany
 Šad šo jednam se šmjercžu!

Sejler †.

Dželaczerjo na kraju, hladajcže šo wařchich najhóřšich njepřchecželow, šozialdemokratow!

1. oktobra šandženeho lěta je tak mjenowany šozialistiřki šakon, pschecžiwo šozialdemokratam wudaty, šašo špadnyř. Wón bē šo w lěcže 1878 wudař, dořelž bēřchtaj dwaj šozialdemokrataj, šawjerczenaj psches šwojich šchcžumarjow, žaľostnu šlósčž čžiniřoj a na našcheho lubowaneho štareho křěžora Wylema řšeliřoj a jeho řranikoj. Tutemu šakonjej mamy šo džakowacž, šo bu našch luby wóžny kraj psched dalřchim krejřschelacžom wobarnowany a šo bu njekničžomne škutkowanje šozialdemokratow šahacžene, šo njemóžachu wjazny w řřawnyřch řřromadžijnach tak šchcžumacž. Tutón šakon je šo něřko řšěhnyř. Šakon, psches kotryž šo řhori a dželaczerjo, kiž pschi džele do njesboža pschindu, podpjeruja, hižo dlěhe řlaczi a wot špocžatka tuteho lěta tež šakon řlaczi ř podpjeranju dželaczerjow, kiž štaroby dla wjazny dželacž njemóža, a tež druhi šakon ša dželaczerjow, kiž džele njedželu, kaž tež nózne, žonjaze a džecžaze džele wobmjesuje, bórřny do možny řtupi. Šlejczje, ř tym je tež wřchitko dopjelniřene, řchtož ma na šozialdemokratiřkich žadanjach šwoje prawo — jenož jich žadanja, kotrež šo dopjelnicž njemóža, kiž řu wróřne a řkažaze, řu hiřcže řřytne. Dořelž pař řu něřko dželaczerjo tak wjele polóženja dořpili, wřchaf šo wřřchnosć ř dobrym prawom wot dželaczerjow nadžija, šo šo něřko wot šozialdemokratije wotwobrocža — a teho dla tež šozialistiřkeho šakonia wjazny řřjeba njeje. Wř wřchaf na kraju ř džela ř tym nowym řhoryř řawěřcžazym šakonjom ř pokojom njeřřcže, dořelž řebi myřlicže, šo je tón řtary šakon, po kotrymž njetrjebařchcže tak wjele do polkadniřny (kařny) řlacžicž, tež tak dobry byl, kaž tón nowy šakon.

Ale wobrachnuječe řebi, hačž bychu tež řtare kařny ša wřchē řady wudořbahaze byře, hačž njemóhř wokomiř pschincž, šo je kařa

dla pschewjele řhoryř řróřdna a řhori podpjeranja wjazny dořtacž njemóža. Mam to twjerde pschewřwědcženje, šo wřchitke tute nowe řakonje ša řhoryř, řtaryř abo řajřich dželaczerjow, kiž do njesboža pschindu, jako žohnowanje řpóřnajecže, hdyž řcže šo na nje řwucžili. Něřko njemóže žana řwóřba wjazny psches řhorosć abo řmjercž řwojeho řastararja do hubjenřwa pschincž. Něřko njetrjeba wjazny žadny dželaczer, kiž w řwojim džele do njesboža pschindže, řradacž. Něřko njetrjebaju wjazny řtari, kiž wjazny dželacž njemóža, po řřochenju řhodžicž abo šo do gmejniřkeje křěžje řřknyřč. Řjeřřu dha to woprawdže dobrořty, kotrež hačž dořal žadny řtat řwojim dželaczerjam pořřicžil njeje — to řu řřwalenja hódne dobrořty. Wřchitny řřřomni dželaczerjo budža šo tež nad řym řwjeřelicž; jenož řozialdemokratiřny wodžerjo — řawjedniřny dyrřbař jim narjež — to čžinicž njebudu, pschetož řym, wř dželaczerjo, na řym njeleži, wařche žiwjenje polóžecž — to je jim do žyřa wřcho jene. Woni čžjedža jenicžny agitěrowacž, řchcžumacž, pschetož wot teho řu woni žiwu, ř temu šo tucži lěni dundařoj wot dželaczerjow, kiž řebi w pocže řwojeho woblicža řwoje řjenjeřny řařřuža, řařřacžuja a njeje to wróřnosć! Tuczř ludžo tež ř wam pschindu — jich woblicžo budže šo řwěcžicž, kaž by jich luta řprawnosć nopyřniřa a ř jich řta budža šo řřpacž řlódke řłowa — ale w jich wutrobje je řed a řřhanřtowo. Woni wřchaf budža wam prařicž, šo derje ř wami mēnja, šo psches niř wřřřchřu mřřdu, lěřřche žiwjenje dořtanjecže; woprawdže pař čžjedža wřcho wobřtejaze: řtat, žyřkej, řřhulu — wař řobu řowrócžicž a woni řebi myřřla, hdyž budže potom wřcho řmēřchane a řowrócžene, móža šo w řajřim njeporjedže řłody žnjecž. Wř dželaczerjo! ja wam pschowoľam: „Njeměrcže tutyř řchcžumarjam, wěrcže wařchemu křěžorej, kiž je prařil: Ša řřm rořřbudženy ř polěřřchenju žiwjenja dželaczerjow moju řuku pořřicžicž a kiž je se řwojimi řřutkami hižo dopoľařař, šo čže řwoje date řłowo do řřutka řtajicž.

Tola tuczř řozialdemokratiřny řchcžumarjo ř wam pschindu, woni wam řchcžumarřke řřřma do domu řčželu, woni budža wař napominacž jich řřromadžijnny wopyřtowacž. Šicž wřchaf tam móžecže a wo to wař řřróble řřochu, njeměrcže, řchtož tam woni bledža.

Čžzemny něřko junřrocž řajřu šozialdemokratiřku řřromadžijnny w duchu řřromadžje pschebřcž. Dha budže wam řecžniř wjele řpoddobneho powjedacž. Wón budže pschichod po jich myřřli w najřřjensřich řbarbach wobrašowacž. Ale wřchitko, řchtož šo wam řřnawo na jich wucžbach řpodobacž njemóhřo, to budže wón mudrje řamjelcžecž. Abó wón budže wam dořřhu řecž džeržecž, kotruž niřto, řřnawo tež wón řam njerořřmi, w kotrež budžecže jenož wēřře řřlyne řłowa, kaž „wjazy mřřdy řa dželaczerja“, abó „lěřřche žiwjenje řa dželaczerřki lud“ pschezo řašo řřřřchecž. Ale njebudžcže řpokořni ř řajřim bledženjom, ale žadajcže řebi wot njeho rořřřařnenje!

Woprašchjeicže šo jeho ř přenja: „Řajři dha budže wařch řozialdemokratiřki řtat pschichoda, řak dha budže wōřřebje w nim ř wobřředženřtwom, kotrež ma řóždy řam řa šo?“ Wón budže wam wotmolwicž dyrřbjecž: „Šo by něřto něřchto řam řa šo mēř, to ř žyřa tam njebudže. Šemja, křěžza a dwōř, řjenjeřny a řłót, řchtož je řebi řchtoř nalutowař, to wřchitko řtatej pschipadnje. Řóždy wot řtata řwoje džele pschipokāřane dořtawa. Mřřdy wjazny njeje a řóždy wot řtata to dořtanje, řchtož řřjeba.“ Šdyž wam řozialdemokrat tak na wařche prařchenje njemotmolwi, dha wón řhaje. Pschetož to w tak mjenowanym „Gothařřim programje“ (řřřtawenje jich wucžby a žadanjom) řřjeji, hdyž řu tam tež řłowa tak řwjeřcžane, šo jim niřto hnyřdom řřřřmicž njemóže. Šo wřřha řemja a pola řtatej řřlyřchjeja, tu myřřl tež druždže w řozialdemokratiřkich řřřřmach nađendželch. Ale řajře řřřřma woni jenož w mēřřtach rořřřchēřja, dořelž bychu řebi ř nimi pola wař na kraju řřřřđžili.

Šich řejmřřki řapóřřlanž Liebfnecht je w řniřžny wuprařil: „Řóždy řóhčž řemje, kotryž něřto řam řa řebje wobřředži, je žyřtemu ludej řradnjeny.“ Šdy bychu řozialdemokratojo ř řnejřřtwu pschichřli, njebřřchcže wjazny řwóř dom, haj niž řwoju řařřodu a řwoju řřwuwu mēřž móhřli. Ĺutowanje, dobroř pocžinř, kotryž jim najwjazy řjes wami wjeřřele čžini, potom wjazny móžno njeje. Řóžde nahřromadženje řjenjeř, tež najmjensřche, je řřucže řařařane. Teho dla wř, dořelž byřchcže řebi tola něřchto na boř řčžinicž móhřli, ř žyřa žanyřch řjenjeř do řřřow njedořtanjecže. Wř, woni prařa, jich tež njetrjebacže. Wařche byřlenje wam řtat pořřaji. Wařche džele šo wam wot řtata pschipokāřa; řa to dořtanjecže wřčēřdnje jeřcž a picž, kaž wř to něřko řłotej w řřřđži jako mřřdu jeho džela dawacže. Wřřchje teho dořtanjecže, řchtož ř řřřřnyřny potřřebnosćřam řřlyřcha. Tak w tamnym programje řřjeji. Šchto řozialdemokratojo něřko do rořřřnyřch potřřebnosćřow licža, to ja

njewem. To njech wam jich rěčnuj praji. Hdy bychy so wysche teho hiščeje džešacj šromadžisnu wopytaznych wošebje a to kóždy po swojej myšli wo tym wuprajili, byščeje klyšcheli, kaje wišchelafe myšle bychy na jasnje pšchishe. Za so wietuju, niž dwaj byšchtaj te same potrebnoscje mětoj. Hdyž pač dyrbi so jich ru- noscž wuwjesč, wola a potrebnoscž kóždeho wošebje so wob- kedybowacž njemóže. W sozjalistiskim stacze je cžlowjeť jenož numera (licžba), cžlowjestwo wulkemu stadžu wozow rune. Wodžer stadža je wyschnoscž — ta wišcho wobsamnje — a ty dyrbišch hubu dzeržecž. Lubi so wam tajki stat swobodnoscže (frejoty)? Za kym pšchewědženy, wy wišchitzy sawoščacže: „Wóh swarnuj naš pšched tajkimi wobstejnoscžemi!“ (Potracžowanje.)

Ahwalba Boža.

Ahwalene budž twoje mjeno,
Božo, Ducho najwyschšchi,
Kiž ty džiwne we tšjóch jeno
Tene swjate byče so.
Prjedy, dylji hory běchu
A na njeby hwědy kčžechu,
Ešy ty był a budžesch wostacž,
Hdyž wišcho budže swój kónž dostacž.

Tolsta cžemnosč pšchitrywasche
Wyschokoscž a hlubinu,
A ty wyschomóžny džěšche:
Ešwětlo budž! a swětlo bu;
Ešlónzo, hwědy sašwitachu,
Stejachu, so pšchekhodžachu;
Ešucha semja stupi i wody,
Wětr bu wysche nej' a spody.

Ešmuhi horow posbēhachu
Ešwoje hlony i njebešam,
Morja semju woprašachu,
Pěst so seńdže i puščinam;
Hory, lěšy, pola, wody
Porodžichu žiwe płody;
Wschudžom mjerwjachu so waki,
Ryby, swěrina a ptaki.

A tón cžlowjeť — i procha semje
Ešy ty jeho šhotował,
A to, šchtož se semje njemě,
Semu šam se šebje dał.
Semu šy ty wišchitko daril,
Ešchtož šy i twojej ruku štwaril,
A na wišchitkim knježicž kasał,
Šaj, i nim šam so twjerdže swjasal.

Šať je twojich šutkow mjele,
D kať džiwna twoja móž.
Šladam horje abo dele,
Ešewi mi ju dženi a nóž.
Ešchto to štworjenje čže mēricž
A bješ spodžiwanja wēricž,
So ty, Božo, hdyž šy prajil
„Budž!“ wišcho do šwětka šy štajil?

Wschitko jara dobre bēšche,
Ešchtož je i twojej' ruki šchto.
Ešwětow kóždy swój pučž džěšche,
Ešwoje město pošna wišcho;
Wišcho bē krašnje doštworjene
A wišcho mudrje wustajene;
Twoju mudrosčž posbēhuje,
Ešchtož so myšli a so cžuje.

Ty šy Wóčžez nade wišchěmi,
Kotrnyž džecžiči rēlaja;
Twojej wocžiči stej nad tny,
Kiž cže šwērnje lubuja.
Košlamanych wobaluješ,
Šanjenyč ty posbēhuješ,

S twojej dobrotu so pašu
Wschitzy žiwi we wišchěm cžasu.

Žadny jasyť njedochwali
Twoju lubosčž i cžlowjekam,
Kiž cže bēchu roshnewali,
So ty jim, tym hrěšnikam,
Tšesom Khrysta dla šy wodał,
Hdyž šy jeho sa nič podał,
A kiž šy so wujednali,
Wēcžnu sbóžnosčž herbowali.

Hdžez ja kłodžu, hdžez so kłowam,
Wschudže šy ty nade mnu,
A wěsch myšle i mojim šłowam,
Prjedy hač je wurjeknu.
Ty mje widžišch, hdyž ja płakam,
Abó i wješkosčžu štakam;
A hdyž strach so te mni šnowa,
Twoja prawiza mje kłowa.

Ešwjaty šy ty, šwjaty, šwjaty!
Ešpewaju cži jandželjo,
A tež cžlowjekam šy snaty
Šako šwjaty, prawy Wóh.
Ty mašch na wišchěm špodobanje,
Ešchtož so i twojej cžěščiči štanje,
Ešbóžnosčž lubišch wušwjećženy,
Ešwilu hroschsch šatwjerdženy.

Wěrnoscž je, šchtož ty šy prajil,
A tež wěrnoscž wostanje.
Ešchtož šy pšched wocžiči mi štajil,
To mje šjebacž njebudže.
Ešchtož šy hroschł abó šlubil,
Nješšy nihdy i myšlow šhubil;
Njech je tudny abó druhdže,
Eštačž so i cžasom wěščže budže.

Hdyž so minu moje lěta,
A mi šmjercž so pšchibliža,
Ešžu ja trošchtnje i teho šwěta
Šicž do twojoh' krašestwa,
Hdžez cži lubi, kiž mje šnaja,
S horzoscžžu mje powitaja,
A hdžez pšchi tym šbóžnym ludu
Tebje wēcžnje kłwalicž budu.

Scitel †.

Košlad w našchim cžasu.

Šhěžor bē so i poswjećženju pomnika wójwody Albrechta, kiž je Lutherowu reformaziju w Pruskej sawjedł, do Königsberga po- dał a je tam hiščeje někotre dny pola hrabje i Dona na hońtwje pšchewywał. — Posdžičcho čže kšěžor na dlěšchi cžas do Šendžel- šteje so podacž.

Minister šnutškownych naležnosčžow a wójnski minister štaj wojerškim towarštwam porucžičoj, so nješwědža sozjalnych demokra- tow mješ šobu cžerpicž.

W Belgiskej i žyła 60,000 džěščacžerjow štrafjuje. Woni šebi žadaju: wjetšchu mšdu, jenož 8 hodžinow wišchědneho džěła a po- wišchitkowne wólbne prawo.

Žyrkwina wšitazija Kóšboršeho wokrješa je so 22. meje w Muzakowje i wulkej šwjatocžnosčžu wotewrika. Žyke město bē na wišchitkich hašach krašnje wupyšchene. Wschudžom bēchu pšched durjemi rjane meje, wěny a cžěšne wrota. Ešwjedžičiči cžah wot hrabinského hrodu do němškeje žyrkwje džěšche. Na nim wob- džělichu so wišchitke šchule, wojerške a druge towarštwu. Wschitzy knježa wšitatorojo, duchowni a wučerjo žyrkwineho wokrješa bēchu pšchitomni. Šnješ generalny šuperintendent džeržěšche móžne předo- wanje wo Šer. 5, 3. „Šnježe, twojej wocžiči hladataj po wēri.“ Tón šamny dženi so hiščeje pošedženja i duchownymi a i wučerjemi wotdžeržachu a so tež Muzakowške šchule wšitčerowachu.

Tecžiči dženi šwjatkow šwjecžěšche w Šasu Mückenbergske bi- bliske towarštwu swój lětny šwjedženi. Ššerbska Boža škluzba bē w 2 hodž., pšchi kotrežič mējšche i šarať dr. Sella i Šrjebje předo-

wanje, a f. wyschski diaconus Dobruzy i Wojerez rozprawu poda. W němstej Bozej službje předomasche knjes farar Böckler a knjes farar Gensichen rozprawu poda. Wobě Bozej službje běschtej derje wopytanej. Boži dom bě rjenje wuhotowany. Kolekta, kotraž bo hromadžesche, 110 mf. pschinješe. S wulkim zohnowanjom tole towarstwo wošebje tež w našich berbskich wošadach skutkuje. Jeho wošebita starosć tež je, wěrowanste biblije pschi wěrowanjach rozsčerjeć. By jara duschnje bylo, hdy by hišće wjele wjazy pscheczelow swojeho swjateho skutka namakalo. —

Je hinał pschischlo. W Hanoverskej chyzchu sozjaldemokratojo psched krótkim shromadžisnu ja ratarškich dželaczerjom wotdžerjeć. Sich bě knano 150 muži pschischlo; runje telko běsche ratarškich dželaczerjom. Sozjaldemokrat, sapóskanz Meister, shromadžisnu wokoło 4½ hodžin popoždnu wotewri. Dyrbjesche bo pschedbyda wuswolicz. Wschitzu rataršnu dželaczerjo wuswolichu wješneho fararja. Tón pak džesche: „Ja mam jako pschedbyda pramo, słowo dacž, komuž chzu; knjes duchowny Meyer ma słowo“. Duchowny Meyer pak džerjesche pschednoscht pschecziwo sozjalnym demokratam a wuprošy šebi na to, so by šměl dwaj namjetaj stajicz: 1. So šměl jeho majestosći němstemu kěžorej sławu wunjesć, 2. dyrbi bo hnydom wothłobowacz, hacž bo šluch, so šmě bo tudomna wokolnosć njedzeli i wotdžerženjom sozjaldemokratistich pschednoschtow mylicž. Sława na jeho majestosć kěžora bo na měšće wunjesesche, runje sozjaldemokratojo lédma šwój ert wotewrichu; čím bóle pak druha strona i zylej wutrobu šlawje pschihłobowasche. Šchož druzi namjet nastupa, rataršnu dželaczerjo tak móžnje šwoje haj a bravo wołachu, so bo sozjaldemokratojo njemdri domoj wróčichu.

+ **Njeproschenny hošć.** Šrabja Wolanski mějesche psched krótkim w šwojim hrodze wulku šwjedženstu hošćinu. 150 najwošebnichich pólskich šemjanow bě bo tam šescho. Nichtó i nich šebi na to njepomyšli, so njenadžizy něchtó mjes nich stupi, kiz ma wšchudžom šwobodny pschistup — do kěžorskeho hrodu, psched kotrymž wjazy štražuja a tež f šlabemu kžoremu, na kotrehož šebi nichtó njemyšli. Šdyž wschitzu rejwachu, hrabju W. Boža rucžka šaja, so běsche hnydom morwy. Psched majestosću šmjercže cži 150 roščěžachu. S kážkimi myšlemi drje šu woni domoj khwatali!!

+ **Psches pscheczelniwe słowo wumóžena.** Młoda holza i dželaczersteje šwójby bě bo bórny po šwojej konfirmaziji do wulkeho města podała, hdyž we wjele wopytanym hošćenzu jako pinczniza do služby stupi. Šeje rjanosče dla ju hošćo rady widžachu. Ale tam tež wjele młodženzow pschihadžesche, kotřiž ja njej kžodžachu a bo jej i lišćerštimi lubženjami pschiblizowachu. Šizo běsche wboha holza, kotraž běsche jich w špocžatku kručže wotpokajowala, tak daloko, so budžesche jim pschi šamom do šycžow ššla a potom škžodžent ša škžodžentom do hlubiny škáženja padnyła. Duž junu džowka widženeje šwójby, kiz běsche se šwojimaj šarschimaj dalšchi wulět cžinila, do hošćenza šastupi. Šdyž běsche jej pinczniza wofschewjazh napitk pschijnješla, młoda knježna f njej praji: „Njesnajesch mje wjazh? Młój šmój tola hromadže konfirměrowanej!“ Šele šłowčka šu tamnu holzu wumóhše. Šbožowne hodžiny jeje džěčatstwa, pacžerška wučžba a konfirmazija i rjanymi napominazhymi wučžbami jej šako žiwe psched duschu štipichu. A hišće wjazh: dofelž bo wona psches pscheczelniwe słowo f wobobnej knježnje pošbehnjena cžujesche, běsche jej njecžistosć a nješchwarnosć, do kotrejež bě bo ščahnyč dacž chžyła, čím bóle pschecziwna. Wona je i Bozej pomožu tež na wulim pucžu f žiwjenju wostala.

Špominaj na to: Šak mačo je druhdy trjeba, cžłowštu duschu se škáženja wumóž. Čžasto to jednore pscheczelniwe słowo dozpije, hdyž Bóh tajkemu šłowu móž a šylnosć dawa.

Šebi a druzim f zohnowanju. Štary muž běsche žyrkwi šwón darik; jeho mjeno bu teho dla na tón šwón late, a hdyž jón na wěžu powšchachu, wón póbla štejesche. Wón běsche přjedy mačo ke mšchi kžodžik, běsche wot młodosče hacž do wyškeje štaroby mačo dobreho skutkowal, a bo teho dla tež mačo derje měl. Ale wote dnja, so bo šwón pošwjećzi, wón Boži dom wo-

pytowasche, kaž čžasto jemu jeho kžorowatočž to dowoli. Šwón mějesche napišmo: „Na modjenje waš moje šwonjenje dopomina; hodžiny čžekaju — hotujče bo f wěčnosći!“ — na druzim šobu pošwjećženym šwonje pak štejesche: „Do Božeho šłowa waš wołam; pójče, pójče, wone wjedže do nješjeskeho kžalestwa.“ Šdyž bo jeho šwón šwonjesche, wón wofno wotewri a bo na jeho šynkach wofschewjesche. Wón mějesche tež šamo w šymje hornje wofnescho powocžinjene, so by jón wěšče bicž šlyšal. Šwón běsche wobohacženje ša jeho wutrobu, pscheczelne šwětlo na wječžoru jeho žiwjenja.

D kelko cžłowjekow by šwoje dny a šwoju duschu i podobnej radošču wupjelnicž, šebi mjes šwojimi šobucžłowjekami byrnjež šlabu ale tola čžestny pomnik štajicz a Bohu f čžesći i wěrjazeho džakowneho smyšlenja něšcho dacž móhlo, šchož by psches row tračo a pschichodnym narodam zohnowanje pschijnješlo. Wjele šředkow a darow bo w hłupej nahrabnosći šahreba abo w hrěšnych žadosčžach pschecžini. Njemóhł tež ty to mačo, šchož mašch, wužitnišcho a šdobnišcho nalozowacz? Šochžesch bo roščładowacz ša škladnosću, hdyž by pomhacz móhł, so by i tyšžymi kšechščžijanami našonik: „Dawacz je šbožnišcho hacž bracz.“

Boža móž a wulfosć.

Ach Božo, wulki, trašny, móžny,
Šcho žyly šwět je psched tobu!
Ty našcha škala a šchit wóžny,
Šjěw nad nami bo i pomožu.

Šwój wichor trašny howri, cžehnje
A našche bydlo šatschake,
Na tvoje šłowo pak bo šlehnje,
Kucz, wucz a torhacz pschestanje.

Ty rěčišch, a my womjelknjemy,
Ty hrimalch, a my šaržimy,
Ty šwinjesch, a my wotšal džemy,
My proč a přeršcz psched tobu šmy.

Štrach šadža na naš, šchumi hrožo,
Štrach našche dusche šajima,
Ach pomhaj nam, našch luby Božo,
Nješch našcha tyšchosć pschestawa.

By našcha škwalba bo cži šdala
Ša pomoz, kiz nam trjeba je,
To by cži duscha woprowala
Čžesć, škwalbu, džak, šchož šamóže.

Čžesch našche pošpščenje widžicz
Ša pomoz, kiz nam pošlicžesch;
Duž čžemy štajnje wschitko hidžicz,
Šchož njedobre ty mjenujesch.

Tu šwilu, Wótcže, šym ja živy
A hišće prošhecž šamóžu;
Duž budž, ach budž nam mišosčživy
A dopjeli proštwu ponižnu.

Šraj, Šnježe, f našchj proštwje šamjei,
My na tebe bo špuščžamy,
Ššmi wot wutroby tyšchny šamjei,
Ššchaf ty našch Bóh a Wóčžez šy! Šeifer f.

1. njedžela po šwj. Trojizy.

Njedžela	Lufascha 16, 19—31.	1 Šana 4, 16—21.
Póndžela	1 Mójšaža 8, 1—22.	Romšich 3, 23—31.
Wutora	= 9, 1—17.	= 4, 1—8.
Šsrjeda	= 11, 1—9.	= 4, 16—25.
Šchtwórtf	= 13, 1—18.	= 5, 1—11.
Pjatl	= 14, 8—24.	= 5, 12—24.
Šsobota	= 15, 1—18.	Ššalm 104.